

Date :- 29/06/2019

NOTIFICATION

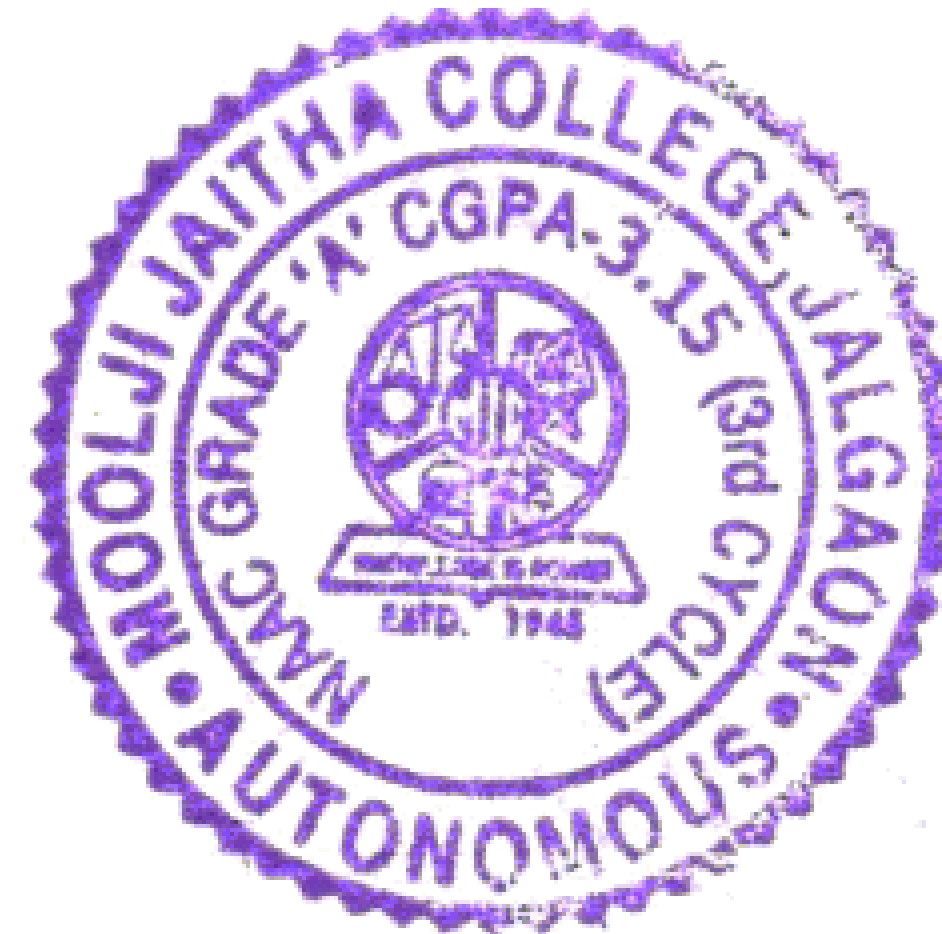
Sub :- CBCS Syllabi of B. A./~~M. A.~~ in Marathi (Sem I & II)

Ref. :- Decision of the Academic Council at its meeting held on 28/06/2019.

The Syllabi of B. A./~~M. A.~~ in Marathi (First and Second Semesters) as per CBCS-UG/~~P.G.~~ Regulations, 2016 and approved by the Academic Council as referred above are hereby notified for implementation with effect from the academic year 2019-20.

Copy of the Syllabi shall be downloaded from the College Website (www.kcesmjcollege.in)

Chairman
Board of Studies

Principal,
M. J. College, Jalgaon

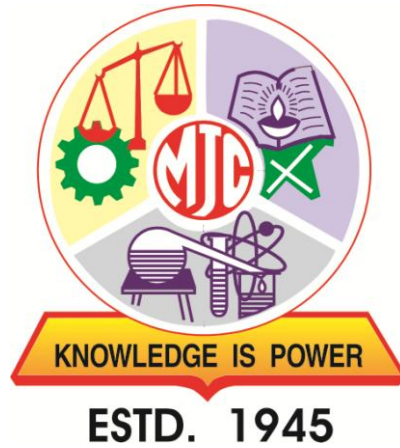
To :

- 1) The Head of the Dept., M. J. College, Jalgaon.
- 2) The Director, School of Languages, M. J. College, Jalgaon.
- 3) The office of the COE, M. J. College, Jalgaon.
- 4) The office of the Registrar, M. J. College, Jalgaon.
- 5) Office File.

Khandesh College Education Society's

Moolji Jaitha College, Jalgaon

An "Autonomous College" Affiliated to
KBC North Maharashtra University, Jalgaon

SYLLABUS STRUCTURE OF

B. A. Marathi

Under Choice Based Credit System (CBCS)

[w. e. f. Academic Year: 2019-20]

CBCS Autonomous Structure for F.Y.B.A. (Marathi)

Semester	Core Course	Paper No	Name of Course	No. of Credits	No. of Hours per Week
I	DSC-1A	Mar. 111	Vangmayprakar: Katha (I)	3	3
		Mar.112	Spardhatamk Parikshesathi Marathi (I)	3	3
II	DSC-1B	Mar.121	Vangmayprakar: Kavita (II)	3	3
		Mar.122	Spardhatamk Parikshesathi Marathi (II)	3	3

CBCS Autonomous Structure for S.Y.B.A. (Marathi)

Semester	Core Course	Paper No	Name of Course	No. of Credits	No. of Hours per Week
III	DSC-1C	Mar. 231	वाङ्मयप्रकार : ललित गद्य	3	3
		Mar. 232	वाङ्मयप्रकार : प्रवासवर्णन	3	3
	SEC -1	Mar. 230	दृकश्राव्य माध्यमांसाठी लेखन : पटकथालेखन	2	2
IV	DSC-1D	Mar. 241	भाषिक कौशल्ये	3	3
		Mar. 242	स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी मराठी	3	3
	SEC -2	Mar. 240	दृकश्राव्य माध्यमांसाठी लेखन : गीतलेखन	2	2
			Total Credits	16	16

CBCS Autonomous Structure for T.Y.B.A. (Marathi)

Semester	Core Course	Paper No	Name of Course	No. of Credits	No. of Hours per Week
V	DSE-1C	Mar. 351	मध्ययुगीन मराठी गद्य : 'भाऊसाहेबांची बखर'	3	3
		Mar. 352	साहित्यविचार- १	3	3
		Mar. 353	भाषाविज्ञान :परिचय	3	3
		Mar. 354	अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (कालखंड १८१८ ते १८७४)	3	3
	SEC -1	Mar. 350	सर्जनशील लेखन : संवाद लेखन	2	2
	GE	Mar. 001	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास :चरित्र	3	3
		Mar. 002	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास :आत्मचरित्र	3	3
VI	DSE-1D	Mar. 361	मध्ययुगीन मराठी पद्य : 'अभंगावली' (निवडक)	3	3
		Mar. 362	साहित्यविचार- २	3	3
		Mar. 363	पारंपरिक व्याकरण	3	3
		Mar. 364	अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (कालखंड १८७५ ते १९२०)	3	3
	SEC -2	Mar. 360	समाजमाध्यमांसाठी लेखन : ब्लॉगलेखन	2	2

	GE	Mar. 003	वैचारिक साहित्य -१	3	3
		Mar. 004	वैचारिक साहित्य - २	3	3
			Total Credits	40	40

बी.ए. प्रथम वर्ष : प्रथम सत्र

DSC 1 A Mar.111: वाङ्मयप्रकार: कथा

(जून २०१९ पासून लागू)

पाठ्यपुस्तक : 'कथा सृष्टी' (संपादित)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

- १) विद्यार्थ्यांमध्ये वाङ्मयीन जाणिवा विकसित करणे.
- २) कथा या वाङ्मयप्रकाराचा परिचय करून देणे.
- ३) विद्यार्थ्यांची सर्जनशीलता विकसित करणे.
- ४) विद्यार्थ्यांना ललित साहित्याचे महत्त्व पटवून देणे.

श्रेयांक : ३

गुण ७५

अंतर्गत मूल्यमापन १५ गुण

सत्रांत मूल्यमापन ६० गुण

तासिका

घटक :१ मराठी कथेचे स्वरूप व संकल्पना

१२

कथेच्या व्याख्या

कथेचे घटक व प्रकार

मराठी कथेतील स्थित्यंतरे

घटक :२ विनोदी व नवकथा

११

१. धिंड - शंकर पाटील

२. कोणे ऐके काळी - द.मा.मिरासदार

३. किडलेली माणसं - गंगाधर गाडगीळ

४. मंजुळा- अरविंद गोखले

घटक :३ दलित व ग्रामीण कथा

११

१. भूक - बाबुराव बागुल

२. पंचनामा- दीपध्वज कोसोदे

३. दावं - चारुता सागर

४. ओझं - आसाराम लोमटे

घटक :४ स्त्रीजाणीवेच्या आणि विज्ञान कथा

११

१. बांबूची मोळी - नजूबाई गावीत

२. साडेएकतीस वर्षांचा संसार- मनस्विनी लता रवींद्र
३. एका यंत्रमानवाच्या मनाचा शोध - निरंजन घाटे
४. अंतराळातील मृत्यू - संजय ढोले

संदर्भ ग्रंथ :

१. मराठी कथा : उदगम आणि विकास - इंदुमती शेवडे, सोमय्या प्रकाशन, मुंबई
२. मराठी लघुकथेचा इतिहास - म. ना.अदवंत, निहारा प्रकाशन, पुणे
३. लघुकथा : तंत्र आणि मंत्र- ना. सी. फडके, व्हीनस प्रकाशन, मुंबई
४. कथा : संकल्पना आणि समीक्षा- सुधा जोशी, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ आणि मौज प्रकाशन, मुंबई.
५. मराठी कथेची स्थितीगती- अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
६. मराठी नवकथा : रंग आणि रूप - सुभाष पुलावळे, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद
७. साहित्य आणि सामाजिक संदर्भ- सदा कःहाडे, लोकवाङ्मयगृह , मुंबई
८. मराठी विज्ञान साहित्य : समीक्षा आणि संशोधन- फुला बागुल, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव
९. मराठी कथा : रूप आणि परिसर- म.द. हातकणंगलेकर, सुपर्ण प्रकाशन, पुणे
१०. भाषिक सर्जन व उपयोजन- राजन गवस, अरुण शिंदे व गोमटेश्वर पाटील, दर्या प्रकाशन, पुणे

बी.ए. प्रथम वर्ष : प्रथम सत्र
DSC 1 A Mar. 112 : स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी मराठी
(जून २०१९ पासून लागू)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

- १) विद्यार्थ्यांची भाषिक जाण वाढविणे.
- २) विद्यार्थ्यांची वाचन, लेखन, भाषण व आकलन कौशल्य विकसित करणे.
- ३) विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासातील भाषिक कौशल्यांचे महत्त्व पटवून देणे.
- ४) भाषिक कौशल्यांचे उपयोजन करवून घेणे.

घटक विश्लेषण

तासिका

घटक : १. वाचन कौशल्ये व लेखन कौशल्ये

१२

१.१ वाचन : संकल्पना व स्वरूप व वाचनाचे प्रकार

१.२ निबंध लेखन : तंत्र व स्वरूप, निबंध लेखनाचे प्रकार

१.३ पत्रलेखन : तंत्र व स्वरूप, पत्राचे प्रकार

१.४ सारांश लेखन : तंत्र, स्वरूप व उपयोजन

घटक : २. आकलन कौशल्ये

११

२.१ आकलन : तंत्र व स्वरूप

२.२ गद्य उता-याचे आकलन

२.३ कवितेचे रसग्रहण

घटक: ३. भाषण कौशल्ये

११

३.१ भाषण : स्वरूप व प्रकार

३.२ वक्तृत्व, वादविवाद, परिसंवाद

३.३ सूत्रसंचालन: तंत्र व स्वरूप

घटक :४ . आधुनिक संवाद माध्यमे

११

४.१ मराठी टंकलेखन आणि युनिकोड

४.२ ई - मेल लेखन

४.३ ब्लॉग लेखन

४.४ वेबसाईट : स्वरूप व उपयुक्तता

संदर्भ सूची :

१. व्यावहारिक मराठी- ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, नागपूर
२. भाषासंवाद- अनिल गवळी व नंदकुमार मोरे, सायन प्रकाशन, मुंबई
३. संवादशास्त्र- श्रीपाद जोशी, विजय प्रकाशन, नागपूर
४. व्यावहारिक मराठी- स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
५. माध्यमांची भाषा आणि लेखनकौशल्य- केशव तुपे, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद
६. व्यावहारिक मराठी- द. दि. पुंडे, कल्याण काळे, निराली प्रकाशन, पुणे
७. उपयोजित मराठी- प्रभाकर जोशी, वासुदेव वले, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव
८. उपयोजित मराठी : लेखन व संवाद कौशल्यांचा परिचय- सत्यजित साळवे, दीपक पवार , अथर्व पब्लिकेशन, जळगाव
९. सुगम मराठी व्याकरण लेखन – मो.रा. वाळंबे, नितीन प्रकाशन,पुणे
१०. उपयोजित मराठी- संपा. र. ना. वरखेडे, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, नागपूर

बी.ए. प्रथम वर्ष : द्वितीय सत्र

DSC 1 B Mar. 121 : वाङ्मयप्रकार : कविता

(जून २०१९ पासून लागू)

पाठ्यपुस्तक : 'काव्यतरंग' (संपादित)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

- १) विद्यार्थ्यांमध्ये वाङ्मयीन जाणिवा विकसित करणे.
- २) कविता या वाङ्मयप्रकाराचा परिचय करून देणे.
- ३) विद्यार्थ्यांमध्ये सर्जनशीलता विकसित करणे.
- ४) कवितेच्या विविध प्रकारांची ओळख करून देणे.

श्रेयांक : ३

गुण ७५

अंतर्गत मूल्यमापन १५ गुण

सत्रांत मूल्यमापन ६० गुण

तासिका

घटक : १ मराठी कवितेचे स्वरूप व संकल्पना

१२

कवितेच्या व्याख्या

कवितेचे घटक व प्रकार

मराठी कवितेचा संक्षिप्त आढावा

११

घटक : २ मध्ययुगीन कविता

१. माझा मराठाचि बोलू कौतुके - ज्ञानेश्वर

२. जागल्या (३९१२) - एकनाथ

३. बरे झाले देवा - तुकाराम

४. पक्षी जाय दिगंतरा - जनाबाई

५. प्रयत्ने वाळूचे कण - वामन पंडित

६. बिकट वाट बहिवाट - अनंत फंदी

घटक : ३ आधुनिक कविता

११

१. आम्ही कोण ? - केशवसुत

२. खेड्यातील एक रात्र - बालकवी

३. जग जग माझ्या जीवा - बहिणाबाई चौधरी

४. माझ्या गोव्याच्या भूमीत- वा.भ. बोरकर
 ५. गाभारा - कुसुमाग्रज
 ६. हिवाळा - अनिल
 ७. दवास आलिस भल्या पहाटी - वा. सी. मढेकर

घटक :४ आधुनिक कविता

११

८. मृण्मयी - इंदिरा संत
 ९. एव्हढे लक्षात ठेवा -विंदा करंदीकर
 १०. हात - शांता शेळके
 ११. विश्वास ठेव - नारायण सुर्वे
 १२. नवमहाराष्ट्रगीत - सुरेश भट
 १३. महिला स्पेशल - नीरजा
 १४. ज्योतीरावतात्या - बालिका ज्ञानदेव

संदर्भ सूची :

१. कविता: संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा- वसंत पाटणकर, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ आणि अनुभव प्रकाशन, मुंबई
 २. अर्वाचीन मराठी काव्यमीमांसा- अक्षयकुमार काळे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
 ३. कवितेचा शोध- वसंत पाटणकर, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई
 ४. कवितेविषयी- वसंत आबाजी डहाके, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
 ५. आधुनिक मराठी कविता : एक विश्लेषण- प्रकाश देशपांडे-केजकर, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
 ६. मराठी ग्रामीण कवितेचा इतिहास- कैलास सार्वेकर, मेहता पब्लिशिंग हाउस, मुंबई
 ७. मराठी कवितेच्या नव्या दिशा- महेंद्र भवरे, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
 ८. स्वातंत्र्योत्तर मराठी कविता- संपा. सुषमा करोगल, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
 ९. मराठी काव्याचे मानदंड, भाग : एक व दोन- स.रा. गाडगीळ, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
 १०. मराठी कविता आकलन आणि आस्वाद - नागनाथ कोत्तापल्ले, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद

बी.ए. प्रथम वर्ष : द्वितीय सत्र
DSE 1 B Mar. 122 : स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी मराठी
(जून २०१९ पासून लागू)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

- १) मराठी व्याकरणातील विविध घटकांचा परिचय करून देणे.
- २) विद्यार्थ्यांमध्ये मराठीतील प्रमाणलेखनाविषयीची जागृती निर्माण करणे.
- ३) मुद्रितशोधनाचे तंत्र व स्वरूप समजावून त्याचे उपयोजन करून घेणे.
- ४) लेखनातील विरामचिन्हांचे महत्त्व पटवून देणे.
- ५) नित्याच्या वापरातील शब्दांचे, म्हणींचे, वाक्प्रचारांचे वेगळेपण सांगणे.

घटक विश्लेषण

तासिका

घटक : १. शब्दविचार व विभक्तीविचार

१२

१.१ शब्दांच्या जाती : स्वरूप व प्रमुख प्रकार

१.२ व्याकरणातील शब्दांच्या प्रकारांचे उपयोजन

१.३ विभक्तीचे कारकार्थ

१.४ विभक्तीचे प्रत्यय व उपयोजन

घटक : २. लिंगविचार व वचनविचार

१२

२.१ लिंग : स्वरूप व प्रकार

२.२ वचन : स्वरूप व प्रकार

घटक: ३. प्रमाणलेखन, मुद्रितशोधन व विरामचिन्हे

१३

३.१ प्रमाणलेखन : नियम व उपयोजन

३.२ मुद्रितशोधन : तंत्र, स्वरूप व उपयोजन

३.३ विरामचिन्हे : संकल्पना, स्वरूप, प्रकार व उपयोजन

४.१ वाक्प्रचार : संकल्पना व स्वरूप

४.२ म्हणी : संकल्पना व स्वरूप

४.३ प्रादेशिक म्हणी व वाक्प्रचारांचे संकलन

संदर्भ सूची :

१. सुगम मराठी व्याकरण लेखन – मो.रा. वाळंबे, नितीन प्रकाशन,पुणे
२. शुद्धलेखन मार्गप्रदीप- अरुण फडके, अंकुर प्रकाशन, ठाणे
३. मराठी लेखन कोश – संपा. अरुण फडके, अंकुर प्रकाशन, ठाणे
४. मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये - अरुण खोरे, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
५. व्यावहारिक मराठी- लिला गोविलकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
६. उपयोजित मराठी- प्रकाश मेदककर- विद्या बुक्स, औरंगाबाद
७. इये मराठीचिये बोलणे- विद्या पाटील, निशिगंधा व्यवहारे - चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद
८. शुद्धलेखन प्रदीप- मो.रा. वाळंबे,
९. मराठी भाषा शौष्ठव- वसंत उत्पात, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाउस, पुणे
१०. मराठी व्याकरण परिचय- राजशेखर हिरेमठ, मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे